Medegefinancierd door de Europese Unie

Vlaams Ruraal Netwerk

INTERNE EVALUATIE

Werkjaar 2025

Alexander Spriet, Ingrid Dekeyser, Margo Weckx, Peter Dewitte & Ariane Van Den Steen

VLAAMS RURAAL NETWERK

Inleiding 3

Realisaties 2025 4

Organisatie 4

Algemeen 4
Deelname aan activiteiten via standen en beurzen 4
Milieu, klimaat en biodiversiteit 4
LEADER en samenwerking 5
Kennis en innovatie 8
Duurzaam ondernemen 10
Welbevinden 10
Jonge landbouwers 10

Communicatie 12

Algemeen 12
Milieu, klimaat en biodiversiteit 13
LEADER en samenwerking 13
Kennis en innovatie 14
Duurzaam ondernemen 15
Welbevinden 15
Jonge landbouwers 15

Transnationale ondersteuning en samenwerking 16

Evenementen gerelateerd aan EU CAP Network 16
Evenementen gerelateerd aan Rural Pact 17
Evenementen gerelateerd aan AKIS 17
Ontvangst van buitenlandse delegaties 17

Lessen uit het verleden: aandachtspunten voor de toekomstige werking 19

INLEIDING

Ondertussen loopt het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2023 – 2027 volop. Het Vlaams Ruraal Netwerk heeft in 2025 verder ingezet op communicatie, delen van informatie, netwerking ...
En dit zowel naar (potentiële) begunstigden, betrokken administraties, het brede publiek, het Europese netwerk .... Ondertussen zijn er op het terrein ook verschillende realisaties te zien. In 2025 stonden dan ook verschillende terreinbezoeken op het programma.

In deze evaluatie van 2025 geven we u graag een overzicht van de realisaties. De evaluatie is onderverdeeld in volgende luiken: organisatie, communicatie en transnationale ondersteuning en samenwerking. Hierin bespreken we per thema de genomen acties.

Veel leesplezier,

Ariane Van Den Steen
Coördinator Vlaams Ruraal Netwerk

Realisaties 2025

Organisatie

Algemeen

Praktische vervolgopleiding m.b.t. controle op toepassing van de wetgeving op overheidsopdrachten – Opleiding – Brussel, 28 en 30 januari

In juni 2024 heeft het Vlaams Ruraal Netwerk een opleiding voorzien voor de beheersdiensten van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid ’23 – ’27 en LEADER-coördinatoren m.b.t. de controle op de wetgeving op overheidsopdrachten. De laatste opleidingsdag ging door op 13 juni 2024.

In de tweede helft van juni 2024 deed het Vlaams Ruraal Netwerk een korte bevraging om de opleiding te evalueren. De opleiding werd bijzonder positief beoordeeld. Hierbij kwam er bovendien een vraag of er nog een extra (halve) dag georganiseerd kon worden, met focus op controle van eigen dossiers. Denk bijvoorbeeld aan de bespreking en controle van één of meerdere cases. Elke deelnemer antwoordde hier positief op. Het VRN is dan ook ingegaan op hun vraag om een vervolgopleiding te voorzien, waar telkens voorbeelden uit de praktijk besproken werden.

Er waren 32 deelnemers.

Deelname aan activiteiten via standen en beurzen

Studiedag LSP Merode met standenmarkt – Scherpenheuvel-Zichem, 20 mei

Het Landschapspark Merode organiseerde een Interprovinciale Studiedag ’Teeltkansen voor morgen’. Hierbij werden boeiende projecten gepresenteerd en was er een standenmarkt over hoe innovatieve teelten en duurzame praktijken jouw blik op landbouw kunnen verruimen. VRN was aanwezig met een stand over de GLB-maatregelen met een focus op bodemgezondheid.

Stand Trefdag VVSG – Beurs – Gent, 5 juni

De VVSG-trefdag bracht ambtenaren, politici en iedereen die betrokken is bij het lokaal beleid samen voor een dag vol ontmoeting, inspiratie en actie.
Er werd een stand gedeeld met andere EU-fondsen (‘Europa Lokaal’), waar onder andere flyers over LEADER in Vlaanderen verdeeld werden.

Milieu, klimaat en biodiversiteit

- ***Externe evenementen***

Bijgewoonde externe evenementen

- 21 februari: Waternetwerkdag
- 28 maart: Studienamiddag Knolcyperus – HOGENT

- 16 oktober: De Vlaamse landbouwsubsidies: hefboom of hinderpaal voor een beter leefmilieu, biodiversiteit en klimaat?"
- 07 november: Zet agro-ecologie op de kaart!

- ***Studiedagen en informatiemomenten***

GLB-wijzigingen – infosessie – Gent (Agriflanders), 16 januari

Tijdens Agriflanders organiseerde het Vlaams Ruraal Netwerk, in samenwerking met het Agentschap Landbouw en Zeevisserij en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), een infosessie over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Tijdens de infosessie werd dieper ingegaan op verschillende GLB-maatregelen.

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij gaf een helder overzicht van de GLB-wijzigingen zoals bv. vereenvoudiging gewasrotatie, bijkomend criterium rond rustpensioen binnen actieve landbouwer … Tijdens de infosessie werden ook enkele maatregelen rond bodemkwaliteit in de kijker gezet. De Vlaamse Landmaatschappij lichtte de beheerovereenkomsten toe. Er werd een overzicht gegeven van de vergoedingen die gekoppeld zijn aan de verschillende beheerovereenkomsten en hoe beheerovereenkomsten bijdragen aan een duurzame landbouw én uw bedrijfsvoering. De opname van deze presentaties zijn te herbekijken op de website van het VRN.

Er waren 252 personen ingeschreven.

- ***Excursies en uitwisselingen***

Demonstratieve controle GLB-maatregelen – excursie – Boutersem, 26 juni

Het Vlaams Ruraal Netwerk organiseerde in samenwerking met het Agentschap Landbouw en Zeevisserij een bijzondere demonstratiecontrole in Boutersem op 26 juni. Deze studiedag had één duidelijk doel: landbouwers beter voorbereiden op GLB-controles op ecoregelingen. Landbouwers werden geïnformeerd hoe een controle op het terrein verloopt, welke fouten vaak voorkomen en hoe ze zich met behulp van de vernieuwde 'checklist conditionaliteit' efficiënt kunnen voorbereiden. De initiatiefnemers hopen met deze demonamiddag bij te dragen aan minder stress en meer zekerheid voor de Vlaamse landbouwer. Via artikels in de vakpers werden achteraf nog veel mensen bereikt. Daarnaast maakte VILT een reportage van deze studiedag. In de nieuwsbrief van VRN verscheen er een artikel over het landbouwbedrijf.

Er waren 68 personen ingeschreven.

LEADER en samenwerking

- ***Externe evenementen***

Bijgewoonde externe evenementen

- 13 mei: Webinar 'Hoe kan bio bijdragen aan een duurzaam en toekomstgericht lokaal voedselbeleid?'
- 20 mei: Toekomstatelier 'Warme plattelandsgemeenschap'
- 03 juni: Toekomstatelier: 'Een plek voor economische bedrijvigheid'
- 14 oktober: WinVorm-sessie 'Kernversterking in de dorpen'

- ***Studiedagen en informatiemomenten***

LEADER-dagen – studiedagen – Borgloon, 2 juni & Roeselare, 19 juni

In juni 2025 organiseerde het Vlaams Ruraal Netwerk in samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij twee LEADER-dagen, op twee verschillende momenten en locaties. Zo wilden we zoveel mogelijk LAG-coördinatoren, -leden en geïnteresseerde promotoren de kans bieden om deel te nemen. De inhoud van de LEADER-dagen was op beide data dezelfde.

Programma
- LEADER - een stand van zaken
- Workshops
    - Lokale voedselprojecten en hun bijdrage aan de Vlaamse voedseltransitie
    - Biodiversiteit en landschapskwaliteit – hoe maak je écht impact?
    - Verbonden dorpen

Beide LEADER-dagen werden afgesloten met een netwerkmoment.

Er waren 95 deelnemers, verspreid over de twee LEADER-dagen.

- ***Excursies en uitwisselingen***

Tweedaagse LEADER-uitwisseling Vlaanderen-Nederland: 'Grenzeloos van elkaar leren en met elkaar samenwerken' – Excursie - Boxtel, 15 en 16 mei

Half mei 2025 organiseerden we in Boxtel (NL) met onze Nederlandse collega's een LEADER-bijeenkomst voor een 60-tal personen uit Vlaanderen en Nederland. De groep bestond uit LAG-coördinatoren, LAG-leden, beheersdiensten, promotoren, medewerkers van de GLB-netwerken … Boxtel situeert zich in het Nederlandse LEADER-gebied 'Het Groene Woud', dat pas sinds april 2024 opgestart is.

Twee dagen lang stond één vraag centraal: hoe kunnen we elkaar inspireren en versterken in de ontwikkeling van onze LEADER-gebieden, en bij uitbreiding onze plattelandsregio's? De bijeenkomst liet zien hoe waardevol het is om over de grens heen ervaringen uit te wisselen, maar ook hoe LEADER telkens weer mensen, ideeën en gebieden in beweging brengt.

We startten de tweedaagse uitwisseling met een halve dag projectbezoeken. Eerst trokken we richting het 'Land van Kien'. Daarna werden we warm ontvangen in het ontmoetings- en bezoekerscentrum 'D'n Liempdsen Herd'.

Tijdens de tweede dag kwamen o.a. inhoudelijke deelsessies aan bod:
- **Innovatie in de landbouw**: LEADER ondersteunt vooral projecten die méér zijn dan puur agrarisch. Denk aan initiatieven die landbouw verbinden met klimaat, landschap of sociaal ondernemerschap. Testcases kunnen en mogen mislukken, maar leveren altijd leermomenten op.
- **Lokaal voedsel**: succes hangt vaak af van logistiek en samenwerking. Inspirerende voorbeelden variëren van buurtmoestuinen tot onbemande winkels en automaten met streekproducten.
- **Landschapszorg en biodiversiteit**: hier ligt nog veel potentieel. Projecten moeten verder kijken dan tijdelijke resultaten en streven naar structurele samenwerking tussen landbouw, natuur en bewoners.
- **Plattelandstoerisme**: hoe versterken we de lokale identiteit zonder ons platteland te overspoelen? Samenwerking en koppelingen met cultuur bieden kansen.
- **Leefbare dorpen**: demografische verschuivingen, vertrek van voorzieningen en vergrijzing vragen om nieuwe oplossingen. Microprojecten, multifunctionele dorpshuizen en creatieve woonvormen zoals "knarrenhofjes" laten zien hoe gemeenschappen zichzelf veerkrachtig kunnen maken. Knarrenhofjes zijn woonvormen waar dorpsbewoners taken overnemen en ondersteuning bieden bij bepaalde doelgroepen (ouderdom, eenzaamheid, armoede).

- **Smart Villages**: een containerbegrip, maar met veel potentie. Het gaat niet alleen om technologie, maar vooral om samenwerking, lokale verantwoordelijkheid en toegang tot het juiste subsidielandschap.

Er waren 51 deelnemers.

Ervaringsplatform: LEADER – Uitwisseling - Brussel, 16 oktober

Het Vlaams Ruraal Netwerk organiseert infomomenten voor de betrokken beheersdiensten van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2023-2027: de zogenaamde 'Ervaringsplatformen'. Deze infomomenten worden altijd gekoppeld aan het Uitvoeringscomité en staan open voor alle geïnteresseerden van de verschillende beheersdiensten (dus ruimer dan de leden van het Uitvoeringscomité).

Tijdens dit Ervaringsplatform werd een overzicht gegeven van de LEADER-maatregel.

- Nadine Vantomme van de Vlaamse Landmaatschappij, de beheersdienst voor LEADER, gaf een algemeen overzicht van de implementatie van de GLB-maatregel LEADER in Vlaanderen. Denk hierbij aan de link met het GLB, hoe de LAG's zijn goedgekeurd, de beleidsthema's, budget, enz
- Robrecht Geeroms, LAG-coördinator van LAG Pajottenland+, gaf een praktische toelichting. Zijn focus lag de op eigen Lokale Actiegroep: projectvoorbeelden per beleidsthema, budget, welk type projecten …

Er waren 20 deelnemers.

Lerend Netwerk LEADER – excursie – Antwerpse Kempen, 27 november

In 2025 opteerden we om de LAG-coördinatoren en de beheersdiensten samen te brengen in de vorm van een excursie. Er zijn namelijk al heel wat LEADER-projecten van de huidige GLB-periode zichtbaar en te bezoeken. We verzamelden hiervoor in de Antwerpse Kempen.

De bezochte projecten tonen hoe lokale initiatieven, gedragen van onderuit, bijdragen aan sociale samenhang, erfgoedbehoud en duurzame landbouw in de regio. Elk project vertrekt vanuit een concrete nood en weet die om te zetten in een vernieuwende en toekomstgerichte aanpak.

Barak Emiel is een groene ontmoetingsruimte die met LEADER-subsidies werd ingericht naast een voormalige buurtschool. Na de sluiting van de school verdween een belangrijk deel van het verenigingsleven. Een buurtcomité werkte tien jaar lang aan nieuwe dynamieken en slaagde erin het verouderde en ontoegankelijke terrein nieuw leven in te blazen. Er werd ook een sterke link gelegd met de nabijgelegen kerk, die dankzij PDPO-middelen een extra invulling kreeg als vergader- en activiteitenruimte. Het project is volledig buurtgedragen en versterkt de lokale samenhorigheid.
Met **Schuur in Beweging** redde Jonas Van Craenendonck een historisch schuurgebinte en bouwde dit samen met de buurt opnieuw op volgens oude ambachten. Ondanks de uitdagingen van de covidperiode groeide het project uit tot een levendige plek waar erfgoed, kleinschalige veehouderij en recreatie samenkomen. De schuur fungeert als rustpunt voor wandelaars, maakt deel uit van een erfgoedwandeling en ondersteunt zorglandbouw en korte keten.
ERFgraan is een initiatief van bakker Jan Cornelissen dat inzet op oergranen, een eerlijke prijs voor landbouwers en een korte keten. Hij begeleidt landbouwers bij de teelt, verwerkt het graan tot meel en gebruikt dit in zijn bakkerij, die grotendeels op dit systeem draait. Zijn aanpak is duurzaam, ambachtelijk en toekomstgericht.
Tot slot belicht het project **Klimaatboeren**, toegelicht door Robin Tersago van KU Leuven, de rol van landbouwers als klimaathoeders. Via innovatief graslandbeheer en nieuwe meetmethodes wordt onderzocht hoe koolstofopslag in de bodem in de Kempen kan worden geoptimaliseerd. De eerste resultaten tonen veelbelovende inzichten voor klimaatvriendelijke landbouw.

Er waren 18 deelnemers.

Kennis en innovatie

- ***Externe evenementen***

Deelname aan externe evenementen

- Platform voor Landbouw en Voedingsonderzoek

- ***Studiedagen en informatiemomenten***

Innovatief project aanvragen: zo doet u dat! – Brussel, 26 februari

Op 26 februari vond de studiedag 'Innovatief project aanvragen – zo doet u dat!' plaats. Deze studiedag was gericht op landbouwers, adviseurs en andere betrokkenen die een innovatief project willen opstarten en hiervoor steun willen aanvragen via de maatregel EIP-operationele groepen en VLIF-innovatieve investeringen, met aandacht voor zowel de inhoudelijke voorwaarden als het concreter uitwerken van een projectaanvraag.

De dag startte met een toelichting door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij over de lopende oproepen. Daarbij was er uitleg over de maatregel en welke ideeën wel en niet binnen de steunmaatregelen passen en aan welke voorwaarden projecten moeten voldoen. Deze sessie gaf de deelnemers een duidelijk kader om hun eigen projectideeën te toetsen aan de bestaande mogelijkheden.

Na de pauze volgde een interactief luik waarin de deelnemers konden kiezen tussen twee sessies. In de training 'AKIS in actie' werd via een rollenspel gewerkt rond kennisstromen tussen landbouwers, adviseurs, onderzoekers, bedrijven en overheid, met als doel inzicht te krijgen in hoe kennisuitwisseling beter kan verlopen en innovatie kan versterken. In de parallelle Q&A-sessie konden deelnemers concrete vragen stellen over hun eigen innovatiedossier en kregen ze gerichte ondersteuning en tips en tricks van de maatregelexperten van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.
In de namiddag lag de nadruk op het versterken van de projectaanvraag zelf. Deelnemers kregen praktische tips en tricks over hoe een sterke aanvraag voor EIP-operationele groepen en VLIF-innovatieve investeringen wordt opgebouwd. Aansluitend konden ze deelnemen aan verdiepende workshops rond de DESTEP-analyse, waarbij externe factoren die een project beïnvloeden in kaart werden gebracht, of rond netwerkanalyse, met focus op het identificeren van noodzakelijke partners en stakeholders. Verder was er opnieuw de mogelijkheid om via een Q&A-sessie gerichte vragen te stellen over het eigen dossier.

Er waren 47 deelnemers ingeschreven.

Ervaringsplatform Vorming en advies – Brussel, 23 april

Het Vlaams Ruraal Netwerk organiseert infomomenten voor de betrokken beheersdiensten van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2023-2027: de zogenaamde 'Ervaringsplatformen'. Deze infomomenten worden altijd gekoppeld aan het Uitvoeringscomité en staan open voor alle geïnteresseerden van de verschillende beheersdiensten (dus ruimer dan de leden van het Uitvoeringscomité).

Tijdens dit Ervaringsplatform werd meer uitleg gegeven over vorming en advies, met specifieke aandacht voor de kennisportefeuille en de organisatie van vormingsprogramma's.

Er waren 32 deelnemers ingeschreven.

Netwerkevent voor Operationele Groepen en adviseurs (12/11) – Brussel, 12 november

Op woensdag 12 november organiseerde het Vlaams Ruraal Netwerk, samen met het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, Boerenbond, ILVO en Inagro, een inspirerend netwerkevent met als doel kennisuitwisseling en training rond actuele landbouwthema's. De dag bracht beleidsmakers, projectpartners, adviseurs en andere actoren samen die betrokken zijn bij innovatie en kennisdeling.

Het voormiddagprogramma focuste op de goedgekeurde operationele groepen 2025, met praktische toelichting over hoe EIP-projecten succesvol kunnen worden uitgevoerd en welke aandachtspunten daarbij cruciaal zijn. Daarnaast werden verschillende EIP-projecten door de projectuitvoerders voorgesteld en werd EU-FarmBook toegelicht als instrument voor het delen en ontsluiten van projectresultaten.

In de namiddag lag de nadruk op de vertaalslag van Horizon-projecten naar de praktijk, met aandacht voor netwerken en tools voor adviseurs en operationele groepen. Via interactieve workshops werd gewerkt rond innovatieprocessen, samenwerkingsvormen en nieuwe benaderingen voor klimaatadvies, duurzaam gewasbeschermingsadvies en innovatieve adviespraktijken binnen de dierlijke productie. Het event bood deelnemers concrete handvatten én nieuwe contacten om innovatie in de landbouw verder te versterken.

Er waren 61 personen ingeschreven.

Demodag 'Kick-off demonstratieprojecten oproep 2025 en eerste resultaten Climate Farm Demo' – infosessie met bedrijfsbezoek – Zele, 11 december

Het Vlaams Ruraal Netwerk organiseerde, in samenwerking met het Agentschap Landbouw en Zeevisserij en ILVO, een netwerkdag over demonstratieprojecten.
In de voormiddag presenteerden de coördinatoren van de geselecteerde demonstratieprojecten uit de oproep 2025 hun project rond agro-ecologie en/of bufferstroken. De geselecteerde projecten staan in de projectendatabank. Na deze presentaties volgde een toelichting van het Horizon-project 'Climate Farm Demo' door ILVO. Dit is een Europees project dat inzet op kennisdeling via demonstraties, om zo klimaatslimme oplossing sneller te verspreiden onder landbouwers. In de namiddag vond een boeiend discussiemoment plaats tussen landbouwers en onderzoekers over klimaatmaatregelen. Aansluitend was er een bedrijfsbezoek aan het landbouwbedrijf van Karel D'hooghe. Hij werkt mee aan het demonstratieproject 'Slim beheer van bufferstroken' en is betrokken bij 'Climate Farm Demo'. Karel gaf een rondleiding op zijn bedrijf en stond stil bij de maatregelen die hij op zijn bedrijf toepast.

Er waren 57 personen ingeschreven.

AKIS Coordination Body (AKIS CB)

Het Vlaams Ruraal Netwerk is onderdeel van het Vlaamse AKIS Coordination body (CB). De afgevaardigden houden elkaar op de hoogte van ontwikkelingen die voor de ander van belang kunnen zijn en bespreken activiteiten om de AKIS-maatregelen en -initiatieven dagelijks te ondersteunen.

In dit kader levert het Vlaams Ruraal Netwerk ook een actieve bijdrage aan Europese projecten. Zo werd meegewerkt aan het verzamelen en ontsluiten van materiaal voor EU-FarmBook. Daarbij werd teruggegaan tot Vlaamse EIP-projecten vanaf 2017, waarvan waardevolle resultaten vaak nog enkel op harde schijven beschikbaar waren. In samenwerking met de Vlaamse partner van EU-FarmBook, namelijk Boerenbond, werd dit materiaal verzameld en aangeleverd, zodat de kennis en ervaringen uit deze projecten niet verloren gaan maar breder gedeeld kunnen worden binnen het AKIS-netwerk, dit zowel in Vlaanderen als op Europees niveau. Daarnaast neemt het Vlaams Ruraal Netwerk ook deel aan de Community of Practice (CoP) van het Europese project ModernAKIS. Hierbij helpt het Vlaams Ruraal Netwerk ook met het organiseren van de meetings.

Overleg op 10/01, 10/02, 11/02, 15/04, 13/06, 08/07, 07/10

Duurzaam ondernemen

Over dit thema werd in 2025 geen fysiek evenement georganiseerd. Maar tijdens bezoeken aan landbouwbedrijven wordt ook stilgestaan bij de totale bedrijfsvoering. Hier komt dan ook duurzaam ondernemen heel vaak aan bod, ook al is het niet de specifieke focus van het evenement.
We zijn hier ook blijven op inzetten via onze andere kanalen, door het verspreiden van goede voorbeelden. Onder meer met de realisatie van een filmpje rond de VLIF-maatregel 'Opstart van/omschakeling naar toekomstgerichte duurzame ondernemingsstrategie op een landbouwbedrijf'.

Welbevinden

- ***Studiedagen en informatiemomenten***

Welbevinden van landbouwers 'Uw welbevinden: laten we er samen aan werken!' - Infosessie - Gent (Agriflanders), 17 januari

Op vrijdag 17 januari 2025 organiseerde het Vlaams Ruraal Netwerk, in samenwerking met het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, een infosessie over het welbevinden van land- en tuinbouwers. Deze infosessie vond plaats in Flanders Expo, tijdens Agriflanders.
In het 'Actieplan welbevinden voor de Vlaamse land- en tuinbouw' heeft het Agentschap Landbouw en Zeevisserij zich geëngageerd om het welbevinden van de land- en tuinbouwers te verbeteren. Tijdens het Belgisch EU-voorzitterschap zijn er bijvoorbeeld al een aantal administratieve vereenvoudigingen doorgevoerd. Ook in het nieuwe regeerakkoord zijn de bezorgdheden van de land- en tuinbouwsector meegenomen. De boodschap was dat landbouwers ook zelf een aantal mogelijkheden hebben om te werken aan hun welbevinden (Kennisportefeuille, VDAB-loopbaancheque en Boeren op een Kruispunt)

Er waren 76 deelnemers ingeschreven.

Inspiratiedag voor jonge landbouwers 'Het is ok om je soms niet ok te voelen – Netwerkdag – Bekkevoort, 12 december

Zie hieronder (thema 'Jonge landbouwers')

Jonge landbouwers

- ***Studiedagen en informatiemomenten***

Studiedag voor jonge landbouwers – 'Hoe pak ik de overname van een landbouwbedrijf aan?' – Studiedag – Geel, 20 juni

De overname van een landbouwbedrijf brengt heel wat met zich mee. Het Vlaams Ruraal Netwerk organiseerde in samenwerking met het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, een studiedag waar de maatregelen werden toegelicht uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid die specifiek gericht zijn op jonge landbouwers. We hadden het ook over de sociaal-emotionele aspecten die een overname met zich meebrengt. Tijdens de studiedag bezochten we het landbouwbedrijf van een jonge landbouwster en kwam er een andere jonge landbouwer zijn verhaal vertellen. De organisatie Boeren op een Kruispunt sloot de dag af met tips over hoe je een overname best aanpakt op emotioneel en sociaal vlak.

Aantal ingeschreven deelnemers: 26

Inspiratiedag voor jonge landbouwers 'Het is ok om je soms niet ok te voelen – Netwerkdag – Bekkevoort, 12 december

Op 12 december organiseerden het Vlaams Ruraal Netwerk en het Agentschap Landbouw en Zeevisserij samen met een aantal partners uit het actieplan welbevinden, nl. Groene Kring, Jong ABS en Boeren op een Kruispunt, een derde netwerkdag welbevinden. In het 'Actieplan welbevinden voor de Vlaamse land- en tuinbouw' heeft het Agentschap Landbouw en Zeevisserij zich namelijk geëngageerd om het welbevinden van de land- en tuinbouwers te verbeteren.
De focus van deze netwerkdag lang op jonge landbouwers en welbevinden. De centrale boodschap van de dag was duidelijk: het is ok om je soms niet ok te voelen. Landbouw is meer dan een beroep; het is een manier van leven, vaak met lange werkdagen, grote verantwoordelijkheden en veel onzekerheden. Tijdens deze dag wilden we ruimte maken voor eerlijke verhalen, (h)erkenning, praktische tips en concrete handvaten.

Op onze website kunt u het verslag lezen, dat bundelt de inzichten uit de voormiddag (zetelgesprek met vier jonge landbouwers, de namiddag (interactief luik met experten en deelnemers) én de belangrijkste boodschappen uit de presentaties van de organisaties. Ook wie er niet bij kon zijn, krijgt zo een ruim beeld van wat er werd gezegd én kan concrete tips en tricks meenemen.
We maakten ook een filmpje waarin verschillende sprekers hun persoonlijke tip delen om om te gaan met moeilijke momenten. Eerlijk, herkenbaar en recht uit het hart. Kleine dingen, grote impact.

Aantal ingeschreven deelnemers: 37

Communicatie

Algemeen

- ***Website Vlaams Ruraal Netwerk***

De website wordt actief aangevuld met actuele informatie over het GLB 2023 - 2027. Daarnaast verschijnt ook onze nieuwsbrief online en delen we regelmatig good practices. In de agenda krijgen externe organisaties de kans om eigen evenementen te plaatsen. De agenda wordt voortdurend up-do-date gehouden en er wordt getracht wekelijks nieuwsberichten te plaatsen in verband met het GLB. De projectendatabank werd ook in 2025 regelmatig aangevuld met nieuwe projecten. In 2025 telde onze website 19.029 pageviews en 4.032 actieve gebruikers. In vergelijking met 2024 is het aantal pageviews gedaald. Het aantal unieke bezoekers is met 6% gedaald in vergelijking met vorig jaar.
In 2025 waren er kosten voor de hosting en aanpassingen aan de website.

- ***Nieuwsbrief***

Ook in 2025 werden vier edities van de nieuwsbrief gemaakt.
De nieuwsbrief wordt sinds 2020 enkel digitaal gemaakt. Eerst via Mailchimp, nadien via Flexmail.
In totaal hadden we eind 2025 1.939 abonnees op de nieuwsbrief en 1.796 abonnees op de uitnodigingen voor onze evenementen. Uiteraard is hier een grote overlap.

In de nieuwsbrieven werden telkens ook de komende activiteiten van het Vlaams Ruraal Netwerk aangekondigd. Voor het achtste jaar op rij schonken we ook aandacht aan het delen van goede voorbeelden of nieuws vanuit het EU CAP Network. Daarnaast haalden we ook steeds de nieuwsbrieven van onze Europese collega's aan, met vermelding van de thema's.

- ***Communicatie- en promotiemateriaal***

In 2025 werd volgend communicatiemateriaal aangekocht:

- 4 beachvlaggen, conform de communicatieverplichtingen van het huidig GLB SP en ter vervanging van de oude beachvlaggen.
- 1.000 potloden, met vermelding van onze website. We delen dit uit aan deelnemers van onze evenementen.

- ***Facebook***

Het Vlaams Ruraal Netwerk heeft via het eigen Facebook-account gecommuniceerd. Zo werd ingezet op veel posts over het nieuwe GLB, over de activiteiten in verband daarmee en werden veel externe posts gedeeld over GLB-maatregelen.
In 2025 hebben we ook heel wat inspirerende voorbeelden gedeeld van projecten en acties.
Uiteraard deelden we ook oproepen en informatie in het kader van de wedstrijd Agricultural Rural Inspiration Awards.
Er verschenen in totaal 67 posts. Sinds begin 2024 stelt facebook geen statistieken meer ter beschikking, zodat we niet weten hoeveel mensen we op jaarbasis bereiken. De facebookpagina heeft 725 volgers.

- ***Overname communicatie door en van anderen***

In 2025 werd regelmatig communicatie van het Vlaams Ruraal Netwerk (interviews, posts op Facebook, video's) … overgenomen door andere organisaties, zoals het Agentschap Landbouw en Zeevisserij en de Vlaamse Landmaatschappij, Omgekeerd heeft ook het Vlaams Ruraal Netwerk regelmatig communicatie van andere organisaties gedeeld, voor zover deze verband hield met het GLB.

Milieu, klimaat en biodiversiteit

Nieuwsbriefartikels

Lente:
- Knolcyperus: al 40 jaar een plaag en nog steeds actueel.
- "Ik zou erosiemaatregelen aan iedere landbouwer aanraden" – uit brochure 'omgaan met droogte en hevige regenval als landbouwer in Vlaanderen'

Herfst:
- "We doen het uit fierheid voor wat we hebben opgebouwd". Landbouwbedrijf Redingenhof Karlien en Bastiaan waar demonstratieve controle doorging.
- "Gewoon proberen. Start met iets kleins en bouw het op". Landbouwer Nico Vandervelpen over ER en BO's - samenwerking met VLM.

Winter:
- Interview Joeri Dewelde: getuigenis over goede praktijken voor een gezonde bodem – Artikel van stand Agriflanders

Reportages PlattelandsTv

Er werden er twee reportages in samenwerking met PlattelandsTv opgenomen. Er werd een reportage gemaakt over het invasieve onkruid knolcyperus en een reportage over de toepassing van precisielandbouw.

Filmpje
Het Vlaams Ruraal Netwerk nam dit jaar een video op in het kader van omschakeling en toepassing van biologische landbouw. Deze video brengt een biologisch landbouwbedrijf in beeld, waarbij de landbouwer toelichting geeft over de omschakeling. De video wordt in maart 2026 gepubliceerd samen met een artikel over dit bedrijf in de lentenieuwsbrief.

Er werd ook een filmpje gemaakt waarin op een toegankelijke wijze de basisinkomenssteun en GLB-maatregelen voor natuur, milieu en biodiversiteit worden toegelicht.

LEADER en samenwerking

Nieuwsbriefartikels
- Foodsavers Westhoek: van koelcel tot krachtig voedselnetwerk | Vlaams Ruraal Netwerk
- Grenzeloos samenwerken: wat we hebben geleerd van LEADER in Vlaanderen & Nederland | Vlaams Ruraal Netwerk
- Vlaamse trots op Europees niveau | Vlaams Ruraal Netwerk

Oproepen
De oproepen verschillen per Lokale Actiegroep. De oproepen zijn terug te vinden in de agenda op onze website. We baseren ons hiervoor op de informatie die we van de LAG-coördinatoren ontvangen. Men kan deze ook steeds zelf opladen op onze website.

Projectendatabank
Het Vlaams Ruraal Netwerk bouwt en onderhoudt een eigen databank waarin informatie over LEADER-projecten wordt opgenomen. Deze databank bundelt kerngegevens van lopende projecten en biedt een actueel en gestructureerd overzicht van innovatieve initiatieven in Vlaanderen. Door deze informatie systematisch te verzamelen en te actualiseren, wordt de opvolging van projecten versterkt en wordt relevante kennis vlotter toegankelijk.

- Aanvulling van reguliere- en microprojecten LEADER

Kennis en innovatie

Nieuwsbriefartikels
- "Durf met je idee naar buiten te komen" – Hoe Johan restgroenten omzet in varkensvoer
- EIP-operationale groep PolderOntploegd wil inzetten op een verandering in mindset door en voor het klimaat
- https://www.vlaamsruraalnetwerk.be/themas/kennis-en-innovatie/goede-voorbeelden/artikels/slim-oogsten-dankzij-innovatie
- Oproep voor nieuwe focusgroepen van het EU CAP Network geopend!
- Last Call oproep 2025: Dien nu uw EIP-, VLIF-innovatie of demonstratieproject in!
- Oproep van 8,4 miljoen euro voor projecten voor innovatie, samenwerking en demonstratie in de land- en tuinbouw

Filmpjes
Het Vlaams Ruraal Netwerk maakte dit jaar een aantal informatieve filmpjes rond concrete innovatie- en investeringsprojecten, gekoppeld aan steunmaatregelen binnen het GLB.

Zo werd een video gemaakt rond het EIP-project ZoBio, waarin de samenwerking tussen biolandbouwers en zorginstellingen wordt belicht, met als doel lokale, gezonde voeding in zorginstellingen te integreren en samenwerkingsverbanden te versterken. Daarnaast werd een filmpje gemaakt rond een VLIF-innovatieproject waarin een volautomatische kriekenplukmachine van kriekenteler Karel Devloo in beeld komt — een concreet voorbeeld van hoe innovatieve investeringen de mechanisatie en rendabiliteit kunnen verbeteren.

Reportages PlattelandsTv
In samenwerking met PlattelandsTv werd er een reportage gemaakt over de Kennisportefeuille.

Oproepen

- Oproep EIP-OG
- Oproep demonstratieprojecten
- Oproep VLIF-innovatie
- Oproep nieuwe focusgroepen
- Horizon Europe

Projectendatabank
Het Vlaams Ruraal Netwerk bouwt en onderhoudt een eigen databank waarin informatie over huidige EIP- en demoprojecten wordt opgenomen. Deze databank bundelt kerngegevens van lopende projecten en biedt een actueel en gestructureerd overzicht van innovatieve initiatieven in Vlaanderen. Door deze informatie systematisch te verzamelen en te actualiseren, wordt de opvolging van projecten versterkt en wordt relevante kennis vlotter toegankelijk voor actoren binnen het AKIS-netwerk.

- Aanvulling van EIP- en demonstratieprojecten
- Aanvulling van Horizon Europe projecten

Duurzaam ondernemen

Nieuwsbriefartikels

- Oproep kandidaatstelling voor deelname aan de CBE JU-werkgroep voor primaire producenten (werktaal: Engels)
- Bloemen tussen de koeien: hoe Wim en Liesbeth inzetten op verbreding met hun zelfpluktuin | Vlaams Ruraal Netwerk

Filmpje
Er werd een video geproduceerd over een de maatregel VLIF opstart van of omschakeling naar een toekomstgerichte duurzame ondernemingsstrategie op een landbouwbedrijf. Specifiek ging het in dit filmpje over een boomkwekerij, waarbij de praktische toepassing van steunmaatregelen en ondernemerschapsontwikkeling centraal staat.

Welbevinden

Nieuwsbriefartikels

- Aankondiging: https://www.vlaamsruraalnetwerk.be/kalender/uw-welbevinden-laten-we-er-samen-aan-werken
- Aankondiging: https://www.vlaamsruraalnetwerk.be/kalender/het-ok-om-je-soms-niet-ok-te-voelen-inspiratiedag-voor-jonge-landbouwers

Filmpje
Tijdens de inspiratiedag ‘Het is ok om je soms niet ok te voelen’ werden ook beelden gemaakt, die later tot een korte aftermovie werden verwerkt. Dit filmpje werd gepubliceerd in januari 2026.

Jonge landbouwers

Nieuwsbriefartikels

- Jonge landbouwer Jens Lampaert: “Landbouw blijft mijn passie, ondanks de vele uitdagingen.” | Vlaams Ruraal Netwerk
- Van generatie op generatie: hoe de familie Van Dingenen haar sierteeltbedrijf vormgaf én vernieuwde | Vlaams Ruraal Netwerk
- “Met knikkende knieën, maar vol overtuiging”: Sofie nam het familiebedrijf over | Vlaams Ruraal Netwerk

Transnationale ondersteuning en samenwerking

Het Vlaams Ruraal Netwerk heeft ook een transnationale werking. Zo nemen we deel aan heel wat meetings, workshops … van het EU CAP Network, en leveren we regelmatig een bijdrage voor de website, publicaties, wedstrijden van datzelfde netwerk ... En soms ontvangen we bijvoorbeeld ook buitenlandse delegaties. Hieronder volgt een opsomming van de acties rond transnationale ondersteuning:

Evenementen gerelateerd aan EU CAP Network

- Agricultural and Rural Inspiration Awards 2025
  Het EU CAP Network lanceerde de wedstrijd Agricultural & Rural Inspiration Awards (ARIA).
  ARIA 2025 huldigt door het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) gefinancierde projecten die vaardigheden voor landbouw en plattelandsontwikkeling stimuleren door middel van een leven lang leren, innovatie en concurrentievermogen.
  Experten selecteerden 24 finalisten in vier thematische categorieën die verband houden met de doelstellingen van het GLB:
  - slimme en concurrerende landbouw
  - bescherming van het milieu
  - sociaaleconomische structuur van plattelandsgebieden
  - jongeren op het platteland

  Met het Vlaams Ruraal Netwerk dienden we 4 projecten in:
  - Woppaaaa! Station Diksmuide

    Dit project richt zich op het creëren van een fysieke ontmoetings- en werkplek waar landbouw, voedsel, ondernemerschap en innovatie samenkomen. Het Woppaaa-station fungeert als test- en uitwisselingsplek voor nieuwe ideeën en samenwerkingen in de regio.

  - PolderOntploegd

    PolderOntploegd onderzoekt hoe innovatieve teelt- en bodembeheerpraktijken kunnen bijdragen aan een duurzamere landbouw in poldergebieden. Het project vertrekt vanuit praktijkervaring en samenwerking tussen landbouwers en kennispartners.

  - Klimaathoeders

    Het LEADER-project “De Klimaathoeders van de Kempen” onderzoekt het belang van goed graslandbeheer voor de opslag van koolstof in de bodem. Door metingen en praktijkcases wordt kennis opgebouwd over hoe graslandpraktijken kunnen bijdragen aan klimaatmitigatie en bodemgezondheid.

  - Biobased Boeren

    Het LEADER-project Biobased Boeren verkent hoe landbouwers naast voedsel ook biobased bouwmaterialen kunnen produceren, met het oog op duurzame, circulaire waardeketens. Het project bouwt aan een netwerk

  Het project ‘Woppaaaa! Station Diksmuide’ behoorde tot de laatste 24 finalisten en kreeg van de jury een speciale vermelding ‘Highly Commended’, wat toch ook wel een ferme pluim is! Meer info over de wedstrijd en de winnaars vind je op de webpagina van het EU CAP Network.

- 5de NN meeting – Griekenland (19/3 – 20/3)

- Thematic group 4 on Valuing Farmers' Wider Contributions to Society
    - Deze thematische groep kwam 4 keer samen, waarvan 2 keer fysiek (26/02 en 06/05) en 2 keer digitaal (26/03 en 23/04). Tijdens de tweede fysieke bijeenkomst gaf het VRN een presentatie over welke recente communicatie-acties landbouw in een positief daglicht plaatste. Hier kan u het rapport terugvinden

- 6de NN meeting – Bulgarije (1/10 – 2/10)
- Atlantic Cluster Meetings (ongeveer maandelijks)
- Thematic cluster- CAPs green architecture" (08/10)
- Steering Group Meetings (14/5; 17/10)
- Assembly Meeting (05/12)

Evenementen gerelateerd aan Rural Pact

We hebben deelgenomen aan drie activiteiten m.b.t. Rural Pact, georganiseerd door het Rural Pact Support Office:

- Rural Pact Online Info Session – 'The Rural Pact: Building synergies with national networks' (17/3)
- Good Practice Webinar on 'Sustainable rural tourism' (7/5)
- Policy Action LAB: Rural areas and communities in the post-2027 EU budget and policies (5/11)

Evenementen gerelateerd aan AKIS

Het Vlaams Ruraal Netwerk nam deel aan verschillende online evenementen en webinars rond AKIS. Deze online bijeenkomsten boden de mogelijkheid om ervaringen en goede praktijken uit andere regio's en landen te leren kennen, inzichten te krijgen in nieuwe aanpakken en kennis uit te wisselen met andere AKIS-actoren.

- WoW webinars:
    - Raising Awareness of Farmers' Role in the Agri_Food-Supply Chain – 29/01/2025
    - WoW webinars: What are ISS? - 12/02
    - Cocreation processes, from idea to completion. Exploring cocreative processes with the Spiral of Innovation tool – 23/04
    - Fostering knowledge flow and innovation: aligning research with practice needs – 19/03
    - Fostering knowledge flow and innovation: aligning research with practice needs – 2nd session – 28/05
    - ISS in action: supporting and Empowering Farmers to Test Ideas and Innovate on the Ground (25/6)
- Good Practice Webinar 'Rural Innovation' – 22/05/2025Good Practice Webinar 'Rural Innovation' – 22/05/2025
- Network to Innovate: From Field to Fork: Exploring Estonia's Open Farm Day (10/06)From Field to Fork: Exploring Estonia's Open Farm Day (10/06)

Daarnaast zorgden we ervoor dat het filmpje van de kriekenplukmachine naast Nederlandse ook Franse en Engelse ondertitels kreeg om het goede voorbeeld ook buiten Vlaanderen kenbaar te maken.

Ontvangst van buitenlandse delegaties

- Roemeense delegatie – 15 tot en met 19 september

Het Vlaams Ruraal Netwerk heeft een programma uitgewerkt voor de Roemeense delegatie, en heeft hen zelf ontvangen op 15 september. Er werd onder andere een toelichting gegeven over het VRN, en ook een aantal collega's van de beheersdiensten waren aanwezig om toelichtingen te geven.

- Bezoek Nederlandse collega's – Brussel en Merchtem, 25 en 26 september
  Op 25 september vond een uitwisseling plaats tussen Vlaanderen en Nederland rond de werking en toekomst van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Beleidsmakers, projectleiders en andere geïnteresseerden gingen in dialoog over hoe het GLB vandaag wordt ingevuld in beide regio's en welke beleidskeuzes worden overwogen voor de volgende GLB-periode. Daarbij stond centraal wat Vlaanderen en Nederland van elkaar kunnen leren en waar samenwerking mogelijk is richting 2025 en daarna.
  Tijdens de eerste dag werd stilgestaan bij de stand van zaken van het GLB in beide regio's en bij de eerste contouren van het toekomstige beleid. In de namiddag werd verder gewerkt in thematische sessies. De uitwisseling bood inzicht in gedeelde uitdagingen en kansen, en vormde een basis voor verdere samenwerking rond het GLB in de Lage Landen.
  Op 26 september werd met dezelfde groep een praktijkbezoek gebracht aan het witloofbedrijf van de familie Magnus in Merchtem. Tijdens dit bezoek gaf de bedrijfsleider toelichting bij de verschillende GLB-maatregelen die op het bedrijf worden toegepast. Aansluitend kregen de deelnemers een rondleiding op het bedrijf, waarbij concreet werd toegelicht hoe deze maatregelen in de praktijk worden geïmplementeerd en welke impact ze hebben op de bedrijfsvoering. Het bezoek bood een waardevolle inkijk in de vertaling van beleid naar de dagelijkse landbouwpraktijk.
  De presentaties en aftermovie kan u terugvinden op de website van Netwerk Platteland: Terugblik: Studiereis Brussel 2025 | Netwerk Platteland

- Deense delegatie – 3 tot en met 6 november
  Gedurende vier dagen kwam er een Deense LEADER-delegatie op bezoek. De groep bestond uit personen van Lokale Actiegroepen en de LEADER-beheerautoriteit. Een greep uit het programma: presentatie van LEADER in Vlaanderen en LEADER-gerelateerde activiteiten van het Vlaams Ruraal Netwerk, een bezoek aan DG AGRI, een bezoek aan het EU CAP Network … De coördinator van de Vlaamse LAG Pajottenland+ heeft hen ook een ganse dag mee op sleeptouw genomen doorheen zijn LEADER-gebied.

- Het Vlaams Ruraal Netwerk krijgt soms heel ad hoc de vraag welke bedrijven of projecten kunnen bezocht worden door buitenlandse delegaties rond een bepaald GLB-topic. In de mate van het mogelijke gaan we dan mee op zoek naar een te bezoeken bedrijf of project, en vaak leggen we ook de contacten met de bedrijfs- of projectleider.

LESSEN UIT HET VERLEDEN: AANDACHTSPUNTEN VOOR DE TOEKOMSTIGE WERKING

- De thematische werking, zowel voor organisatie van activiteiten als voor communicatie, maakt dat de collega's zich meer inhoudelijk kunnen verdiepen in de materie en de projecten, en dat ze ook meer kunnen inzetten op het uitbouwen van een thematisch netwerk. Dat dit stilaan loont, merken we in de manier waarop collega's en ook externe partners hun weg vinden naar de betrokken VRN-collega's.

- Het is belangrijk om de planning voor het komende jaar zo grondig mogelijk aan te vullen, en ook voldoende marge te houden voor onvoorziene, extra activiteiten. Het Vlaams Ruraal Netwerk houdt ruimte vrij voor ad hoc-zaken, die er sowieso jaarlijks komen. In de mate van het mogelijk wordt op deze vragen ingegaan, voor zoverre deze verband houden met het GLB en binnen de taken van de GLB-netwerken vallen. Ook in het kader van het toekomstig GLB kan VRN gevraagd worden om communicatie op te nemen, events te organiseren … daar moeten we dus ook rekening mee houden in onze planning.

- Er dient over gewaakt te worden dat de spreiding van de activiteiten zo goed mogelijk gebeurt, zowel in tijd als naar locaties/provincies toe. Zeker ook binnen hetzelfde thema dient de spreiding in het oog gehouden te worden.

- Korte video's over maatregelen en/of projecten zijn zeer handig. Er kan een verhaal verteld worden op een vlotte manier, en het is altijd interessant om beelden te zien van concrete projecten, machines … We willen hier in de toekomst verder op inzetten.

- Er worden heel veel activiteiten, workshops, meetings georganiseerd door het EU CAP Network en andere organisaties. Hier moet steeds gekeken worden wat de meerwaarde is voor het Vlaams Ruraal Netwerk; op basis daarvan wordt beslist of al dan niet op de uitnodiging wordt ingegaan.

- Uit de jaarlijkse bevraging m.b.t. evaluatie van onze werking in 2025 onthouden we ook enkele zaken:
    - Onze thematische aanpak (gevarieerde thema's) slaat aan
    - Democontroles zijn heel nuttig
    - Bezoek en bespreking van goede voorbeelden wordt gesmaakt (bv. in de vorm van excursies)